

Aan
Van

Staatssecretaris
Directie WOM

nota

Aanbieden plan van aanpak Taskforce versterking
bodemstelsel Kwalibo aan de Tweede Kamer

TER BESLISSING

Datum
15 februari 2022

Onze referentie

Opgesteld door
Bevoegd persoon, Bestuurskern

Beslistermijn
Een week

Uiterlijk bij
1 maart 2022

Bijlage(n)
4

Aanleiding

- Kwalibo is een publiek-private stelsel, waarin is geregeld dat bepaalde bodemwerkzaamheden kwalitatief goed worden uitgevoerd en waarbij de integriteit van de bedrijven die deze werkzaamheden uitvoeren, wordt bevorderd.
- Uit evaluatierapporten van Witteveen+Bos, P2 en dhr. Kuijken (2020) bleken tekortkomingen in het Kwalibo-stelsel en een nalevingstekort bij de bedrijven die bodemwerkzaamheden uitvoeren.
- In de brief aan de Tweede Kamer van 18 september 2020¹ is aangekondigd dat een taskforce een plan van aanpak zal opstellen voor de versterking van het Kwalibo-stelsel.
- De taskforce² heeft op 21 december 2021 haar plan van aanpak opgeleverd, bestaande uit verbetermaatregelen om de werking van het stelsel te verbeteren.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met de brief aan de Tweede Kamer, waarmee u het plan van aanpak aanbiedt (bijlage 1).

Kernpunten

- Vanuit uw stelselverantwoordelijkheid draagt u zorg voor het functioneren van het Kwalibo-stelsel. Kwalibo is onderdeel van de regelgeving waar u verantwoordelijkheid voor heeft. Daarnaast hebben private partijen een eigen rol en verantwoordelijkheid in dit stelsel.
- Indien u instemt met het plan van aanpak en de brief aan de Kamer, zegt u toe om alle verbetermaatregelen de komende jaren door te voeren. Hierbij worden ook private partijen en medeoverheden betrokken. DGWB heeft een implementatieprogramma³ ingericht om de maatregelen de komende twee jaren te implementeren. Een aantal maatregelen heeft een langere doorlooptijd (m.n. als regelgeving moet worden gewijzigd).

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 30 015, nr. 80.

² Bestaande uit de SG, de DGWB, de plv. DG RWS, de IG ILT, de DGMI en de directeur HBJZ.

³ Bestaande uit de ILT, HBJZ, RWS afdeling LOBO en DGWB.

- Het plan van aanpak is tot stand gekomen na intensief overleg met de private partijen en medeoverheden. De reacties van deze partijen op het eindconcept van het plan van aanpak zijn als volgt samen te vatten:
 - Over het algemeen zijn de partijen positief gestemd over de samenwerking; en de totstandkoming en kwaliteit van het plan van aanpak. Een samenvatting van de ingebracht reacties van stakeholders is opgenomen in bijlage 3.
 - Op niveau van de maatregelen zijn diverse gesprekken gevoerd en expertsessies georganiseerd, waarbij de voor- en nadelen van de maatregelen zijn besproken. Dit zal in de implementatiefase worden voortgezet.
- Maatschappelijke en politieke aandachtspunten:
 - De vraag of de verbetermaatregelen de verschillende incidenten, die in de media zijn verschenen, kunnen voorkomen. Het ging daarbij o.a. om het toepassen van granuliet, staalslakken, thermisch gereinigde grond, waarbij er zorgen waren dat de bodem (mogelijk) wordt verontreinigd. De versterking van het Kwalibo-stelsel draagt bij aan de kwaliteitsborging in het bodembeheer en daarmee aan het voorkomen van incidenten. De genoemde incidenten hadden vooral betrekking op het toepassen van grond, baggerspecie en bouwstoffen. Dat valt niet onder de reikwijdte van Kwalibo maar onder de algemene regels van de bodemregelgeving. Daarom zal DGWB ook het aanscherpen van de eisen voor het toepassen van grond, baggerspecie en bouwstoffen in de bodemregelgeving verkennen.
 - De vraag waarom niet is gekozen om het Kwalibo-stelsel volledig publiek te maken, gezien de tekortkomingen in het stelsel en het nalevingstekort. In de brief aan de Kamer (en in het plan van aanpak van de taskforce) is uitgelegd waarom hier niet voor is gekozen. Dit is gebaseerd op de conclusies uit de evaluatierapporten en het uitgangspunt in de brief van 18 september 2020.

Datum

15 februari 2022

Onze referentie

Uiterlijk bij

1 maart 2022

Bijlage(n)

4

Aan

Staatssecretaris

Van

Bescherming persoo

Toelichting

Voorgeschiedenis

- In 2020 zijn drie evaluatierapporten gepubliceerd over de werking van het Kwalibo-stelsel.⁴ Aanleiding voor deze evaluaties was onder meer het afgenomen vertrouwen van de overheid in de naleving van de regels van Kwalibo in bepaalde sectoren.
- Uit deze evaluatierapporten volgen diverse aanbevelingen om het stelsel te verbeteren.
- De evaluatierapporten zijn aangeboden middels de brief aan de Kamer van 18 september 2020. Hierin is aangekondigd dat een taskforce een plan van aanpak zal opstellen voor de versterking van het Kwalibo-stelsel.
- Uw voorganger heeft in september 2020 opdracht gegeven aan de SG om een taskforce in te stellen ter versterking van het Kwalibo-stelsel.
 - De taskforce bestond uit de SG (voorzitter), dgWB (ambtelijk opdrachtgever), DG dgMI, plv. DG RWS, IG ILT en directeur HBJZ.
 - De taskforce had de opdracht om in kaart brengen of, en zo ja, in welke mate, de aanbevelingen uit de drie rapporten in de praktijk

⁴ Beleidsbeoordeling Kwaliteitsborging Bodem, Witteveen en Bos; Kleine korrels, grote discussie - rapportage over granuliet en het Besluit bodemkwaliteit, Wim Kuijken, en; Onderzoek kwantificering ILT-bevindingen naleefgedrag Kwalibo-stelsel, P2.

- haalbaar en uitvoerbaar zijn, en zorg dragen voor het voorbereiden van de daaruit voortvloeiende maatregelen.
- De taskforce werd geadviseerd door een externe klankbordgroep met vier gezaghebbende en onafhankelijke leden vanuit de wetenschap en de praktijk.
 - Er is een plan van aanpak met verbetermaatregelen opgeleverd om opvolging te geven aan de aanbevelingen uit deze rapporten. Dit plan van aanpak is door de taskforce vastgesteld op 21 december 2021. De taskforce is op 10 februari 2022 opgeheven

Datum

15 februari 2022

Onze referentie

Uiterlijk bij

1 maart 2022

Bijlage(n)

4

Aan

Staatssecretaris

Van

Bescherming persoo

Vervolg

- Na uw instemming op het plan van aanpak en de brief aan de Kamer, volgt de fase waarin de maatregelen uit het plan van aanpak worden geïmplementeerd. Hiervoor is een implementatieprogramma Versterking Kwalibo-stelsel 2022-2023 ingericht onder regie van dgWB als ambtelijk stelselverantwoordelijke. Het programma wordt uitgevoerd samen met de ILT, RWS en HBJZ.
- Het plan van aanpak vormt de basis voor de daadwerkelijke implementatie van de maatregelen. De looptijd van het programma is 2 jaar (2022-2023). De implementatie van een aantal maatregelen kent een langere doorlooptijd, m.n. als het gaat om wijzigen regelgeving.
- Het programma wordt indien gewenst geadviseerd door een externe klankbordgroep (dezelfde leden als t.t.v. taskforce). Daarnaast is de samenwerking met de private partners en de decentrale overheden cruciaal. Daarom worden de stakeholdersbijeenkomsten tijdens de implementatiefase gecontinueerd. Ook wordt een structurele overlegstructuur ingericht met de stakeholders (medeoverheden en private partijen) op alle niveaus en in aansluiting op andere bodemthema's.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	brief aan de Kamer	
2	plan van aanpak taskforce verbetering bodemstelsel Kwalibo	betreft bijlage 1 bij de te verzenden brief aan de Kamer
3	reacties stakeholders op plan van aanpak taskforce	
4	achtergrondinformatie over Kwalibo	